

ZOEKEN OP INTERNET? DIT MOET JE WEL/NIET DOEN

Kinderen zijn goedgebouwde internetgebruikers. Ze zijn opgegroeid met internet en maken er veel gebruik van, maar ze missen de vaardigheden om online informatie te zoeken, te gebruiken en op waarde te schatten. Met deze handige vuistregels stuur je zoekers de goede kant op.

1 GELOOF NIET ALLES WAT JE OP INTERNET LEEST

Iedereen kan alles op internet zetten, zonder dat er gecontroleerd wordt of het klopt. Het is daardoor moeilijk om te bepalen of informatie betrouwbaar is. Een goed voorbeeld is de online encyclopedie Wikipedia. Elke gebruiker kan op Wikipedia artikelen toevoegen of wijzigen. Er kan dus makkelijk informatie op Wikipedia staan die onjuist is of die maar één kant belicht. In het ergste geval is de informatie misleidend. Het controleren van de informatie doen gebruikers zelf: ze kunnen aanpassingen doen als ze denken dat iets niet klopt of als ze het ergens niet mee eens zijn. Zo blijft het onduidelijk wat de betrouwbaarheidsfactor is van de informatie op Wikipedia. Wikipedia kan gerust als opstapje gebruikt worden, maar zorg altijd dat je andere websites zoekt waarop je de informatie kunt vergelijken. Als verschillende sites dezelfde informatie geven, dan is de kans groter dat dit de juiste informatie is.

Hoe oud kunnen ze worden?

2 BEDENK GOED WAAR JE NAAR OP ZOEK BENT

Het zoeken naar informatie op internet werkt eigenlijk net zoals het zoeken naar informatie in boeken. Allereerst moet je bedenken over welk onderwerp je informatie zoekt en wat je precies over dit onderwerp wilt weten. Maak bijvoorbeeld een woordweb, waarin je in het midden je onderwerp zet en daar omheen alles wat bij dat onderwerp past. Zoek je informatie over dolfijnen? Dan kunnen er in je woordweb dingen staan als: Welke soorten dolfijnen zijn er? Waar leven ze? Wat eten ze? Hoe oud kunnen ze worden? Als je woordweb af is, kun je het gebruiken om zoekopdrachten aan zoekmachines op internet te geven.

3 GEEF DUIDELIJKE OPDRACHTEN AAN ZOEKMACHINES

Bij zoekmachines als Google kun je eenvoudig op één term zoeken, maar je kunt ook een uitgebreidere zoekopdracht geven. Wil je weten hoe hoog de Eiffeltoren is? Dan kun je zoeken op 'Eiffeltoren', maar dan krijg je veel resultaten die je helemaal niet nodig hebt. Je kunt ook zoeken op 'Hoe hoog is de Eiffeltoren', waarmee je waarschijnlijk concretere resultaten krijgt. Veel websites hebben ook zelf een zoekmachine, waarmee je binnen de website kan zoeken. Maar pas op dat je zoekopdracht niet té specifiek is, want dan komen er juist geen bruikbare resultaten uit. Zorg er ook voor dat je geen spelfouten maakt in je zoekopdracht. Namen van websites als 'Nickelodeon' en 'Jeugdjournaal' zijn lastig te schrijven. Door fouten te maken kom je, soms zonder dat je het door hebt, op verkeerde websites terecht.

4 PROBEER TE ACHTERHALEN WAT HET DOEL VAN DE AUTEUR IS

Om te bepalen of informatie betrouwbaar is, is het handig om te weten wat de bron is. Waar komt deze informatie vandaan? Wie heeft het geschreven? Maar belangrijke vragen zijn ook: Op welke website staat het en waarom is het geschreven? Door dit soort vragen te beantwoorden, krijg je een goed beeld van de bruikbaarheid van de informatie. Zoek je bijvoorbeeld naar informatie over een nieuw computerspel, dan zal de website van dit spel natuurlijk zeggen dat het superleuk is. Dat is namelijk reclame voor het spel. Maar misschien vind je ergens anders wel meningen van gebruikers, waaruit blijkt dat het spel helemaal niet zo leuk is. Een andere belangrijke vraag is: Wanneer is het geschreven? En wanneer is het voor het laatst aangepast? Informatie kan voor altijd op internet blijven staan, zonder dat iemand in de gaten houdt of die nog actueel is.

5 NEEM DE TIJD OM ZORGVULDIG TE LEZEN

Lees goed wat er op een website staat en neem hier rustig de tijd voor, zodat je geen belangrijke dingen mist. Informatie komt beter over als je jezelf de tijd gunt om het rustig te lezen. Kinderen lezen niet altijd graag. Dat moeten ze op school al verplicht doen, dus doen sommige kinderen dat in hun vrije tijd liever niet. Lange stukken tekst op websites slaan kinderen vaak helemaal over, maar ook berichten en foutmeldingen klikken ze zonder te lezen weg. Ook zien ze informatie onterecht aan voor reclame, of juist andersom. Hierdoor begrijpen ze vervolgens niet wat er fout gaat en waarom ze niet kunnen vinden wat ze zoeken.

6 LAAT JE NIET AFLEIDEN

Veel websites maken graag gebruik van speciale effecten: filmpjes, bewegende afbeeldingen, geluidseffecten, felle kleuren en drukke achtergronden. Dit ziet er leuk uit, maar eigenlijk is het erg vervelend en zorgt het alleen maar voor afleiding. Het draagt dan ook niet bij aan de functionaliteit van een website. Filmpjes starten uit zichzelf en kinderen weten niet hoe ze weer gestopt moeten worden. Of de achtergrond en de tekst hebben botsende kleuren, waardoor de tekst niet meer leesbaar is. Je kunt er weinig aan doen om het te voorkomen, maar laat je er niet te veel door afleiden en ga rustig op zoek naar de échte informatie die je nodig hebt.

7 COMBINEER ONLINE EN OFFLINE BRONNEN

Internet is heel handig om te gebruiken als je informatie zoekt, maar het is ook massaal en onoverzichtelijk. Daar komt bij dat de betrouwbaarheid van de bronnen niet altijd duidelijk is. Het is daarom noodzakelijk om ook andere bronnen te gebruiken, zoals boeken, kranten en tijdschriften. Bij deze bronnen is het een stuk makkelijker te zien door wie het geschreven is en wanneer. Je kunt deze bronnen bijvoorbeeld in de bibliotheek vinden. Vaak staan ze daar op onderwerp ingedeeld, zodat je meteen ziet welke boeken je kunt gebruiken. Dat scheelt een hoop zoekwerk!

